

1

De werkelijke basis van de verlossing

*“Als een mens sterft, zou hij herleven?
Dan zou ik hoop hebben al de dagen van mijn zware dienst,
totdat mijn aflossing zou komen.
Gij zoudt roepen en ik zou U antwoorden,
naar het maaksel uwer handen zoudt Gij verlangen” (Job 14:14-15).*

Hier, in deze passage wordt de werkelijke basis van de verlossing te kennen gegeven: “Naar het maaksel uwer handen zult Gij verlangen”. Alleen wanneer we inzien dat de mens Gods maaksel is, kunnen we zijn verlossing begrijpen. Wanneer ik “mens” zeg, dan bedoel ik niet alleen Adam, de eerste mens, maar alle verlost, zoals die uiteindelijk volmaakt zullen wezen, en het beeld en de gelijkenis Gods zullen vertonen. Op de hele verlost mensheid, die op die manier volmaakt is, zijn de woorden van de apostel van toepassing:

“Want Zijn maaksel zijn wij, in Christus Jezus geschapen om goede werken te doen, die God tevoren bereid heeft, opdat wij daarin zouden wandelen” (Efe.2:10).

Om de verlossing te kunnen begrijpen moeten we de schepping verstaan, want de eerste is slechts één enkele stap in het proces van de laatste. Laten we daarom eerst naar het thema van de schepping kijken.

God volstrekt soeverein

De gangbare opvatting is, dat God de mens in de hof van Eden volmaakt en volkomen heeft geschapen, en hem dus een volstrekt goede start heeft gegeven, maar het kwaad kwam dat vredige en gezegende rustoord binnen, viel de mens en de vrouw met succes aan, en de vreselijke consequenties waren: zonde, verwijdering, verlies van het paradijs en een alom heersende dood. Zo werd Gods handwerk bedorven en werden Zijn plannen in de war gegooid. Nu moet Hij als het ware helemaal opnieuw beginnen, om hier en daar de schade te herstellen en Zijn oorspronkelijke plan nog zo goed mogelijk uit te voeren. Dit is de gangbare opvatting van de overgrote meerderheid der christenen, en toch is zo'n eenvoudige bijbeltekst als de bovenstaande voldoende om ons te laten denken dat die opvatting niet volkomen juist kan zijn. Is het zo? Is God werkelijk zo iemand als wijzelf? Wiens plannen vrijdeld kunnen worden? Wiens wil kan worden gedwarsboomd? Die gedwongen kan worden om Zijn plannen te veranderen, vanwege de een of andere storende werking of een boze macht die insluipert en Hem voor een tijdje te slim af is? Is dat zo? Nee, zeggen wij, maar wat moeten we dan met het bijbelverhaal van de “zondeval” zoals wij dat plegen te noemen? Zullen we God voor die val verantwoordelijk maken? Als Zijn wil *niet*

HOOFDSTUK 1

gedwarsboomd werd bij die verschrikkelijke val, moeten we dan zeggen dat die met Zijn wil in *overeenstemming* was? Velen kunnen dat niet over hun lippen krijgen, het lijkt godslasterlijk, en toch is ófwel dat waar, of anders werden Zijn wil gedwarsboomd en Zijn plannen verijdeld en in de war geschopt door een kwade macht, die machtiger of althans gedurende korte tijd listiger was dan Hij. Hoe zullen we in dit dilemma handelen? Hoe kunnen we deze ogenschijnlijke strik ontwarren? Laten we zien hoe de Bijbel ons kan helpen.

Ik zal de kwestie, zoals ik die uit de Schriften heb verstaan, eerst in mijn eigen woorden uiteenzetten, en er vervolgens bijbels bewijs voor leveren. Vóór alles zou ik willen dat de lezer er vast van overtuigd is, dat God soeverein is op alle fronten en over alle machten, kwade zowel als goede. Ik zou nog geen haarbreed van deze soevereiniteit willen afdoen, wát de consequenties ook mogen zijn, want de gevolgen van een dergelijk afdoen zijn oneindig veel verschrikkelijker. Als Gods wil ooit gedwarsboomd is, dan hebben we geen enkele positieve garantie dat hij niet opnieuw gedwarsboomd kan worden. Als Zijn plannen ooit omzeild, in de war gegooid of verijdeld zijn dan kan dat opnieuw gebeuren. Als het kwade bij één gelegenheid sterker is geweest dan het goede, als het kwade God ooit te slim af is geweest, of Hem bij een bepaalde gelegenheid op de een of andere manier heeft belemmerd, beperkt of geremd, dan kan dat opnieuw gebeuren. Dan zijn de paarden poorten van het nieuwe Jeruzalem misschien evenmin als de hof van Eden in staat om kwaad, tweedracht en dood buiten de deur te houden. Ik verzoek de lezer om dit punt zorgvuldig te overdenken.

Velen schrikken ervoor terug om het standpunt in te nemen, dat Gods wil nimmer gedwarsboomd wordt, dat zoals de Bijbel het uitdrukt, Hij in alles werkt naar de raad van Zijn wil (Efe.1:11). Zij beweren dat zo'n standpunt God verantwoordelijk maakt voor de introductie van de zonde in de wereld en tot andere verrassende conclusies leidt die onmogelijk en zelfs godslasterlijk schijnen. Maar zulke mensen nemen de consequenties van het tegenovergestelde standpunt niet in beschouwing. Als Gods wil gedwarsboomd wordt, en als Hij *niet* in alles werkt naar de raad van Zijn wil, als dát de waarheid is, dan is de toekomst twijfelachtig. Dan is het de vraag of het goede uiteindelijk wel zal zegevieren en of die triomf wel zal standhouden. Nee, nee, dat standpunt is ontoereikend; wij moeten God absoluut soeverein maken, zoals Hijzelf zegt:

"Ik ben God en er is geen ander" (Jes.46:9).

In het andere geval kunnen er voor zover wij weten best "goden in menigte en heren in menigte" zijn (1 Kor.8:5).

Denk hier eens kort over na, want dit punt is zó belangrijk dat ik er hier, aan het begin van dit boek, een weinig langer bij wil blijven stilstaan. Hoe kon het kwaad de wereld überhaupt binnenkomen, als God dat niet toeliet? Kwam "die oude slang, de duivel" (Ope.12:9, 20:2) Eden binnen in weerwil van God? Nee, stellig niet, want

DE WERKELIJKE BASIS VAN DE VERLOSSING

zo'n opvatting zou de duivel sterker maken dan God, en dan konden we er niet zeker van zijn wie uiteindelijk de overwinning zou behalen. Wist hij de hof van Eden stiekem binnen te komen, was hij God te slim af en wist hij van Hem te winnen? Nee, dat is onmogelijk, want als de boze op die manier de Almachtige misleid en bedrogen heeft, wat voor garantie hebben wij dan dat hij niet opnieuw van Hem zal weten te winnen? We moeten ons dus op het standpunt stellen dat God toeliet dat het kwaad de wereld binnenkwam, waarbij Hij vanzelfsprekend heel goed wist wat de consequenties zouden zijn, en daarom is Hij in zekere zin verantwoordelijk voor die consequenties. Kunt u aan die conclusie ontsnappen zonder aan de macht en de wijsheid van God afbreuk te doen? Schrijver dezes belijdt openlijk dat hij het niet kan, en het ook niet wil aangezien de Here zelf niet aarzelt om de verantwoordelijkheid voor het kwaad op zich te nemen, evenals voor alle andere dingen. Hij zegt immers:

“Ik... formeer het licht en schep de duisternis, Ik bewerk het heil en schep het onheil; Ik, de HERE, doe dit alles” (Jes.45:7).

Bovendien wordt ons telkens opnieuw verteld dat “alle dingen uit God zijn” (Rom.11:36, 1 Kor.8:6, 2 Kor.5:18, Efe.1:11, enz.).

We kunnen de Schepper niet van deze verantwoordelijkheid ontslaan door te zeggen dat Hij wel verplicht was om toe te staan dat het kwaad de wereld binnenkwam opdat de mens, als een “scheepsel met een vrije keuze” op gepaste wijze kon worden getest en beproefd. God behoeft de mens helemaal niet te scheppen, indien Hij had verkozen om zulks niet te doen; maar nu Hij hem geschapen heeft en hem de aard heeft gegeven die Hij hem gaf (of dat nu die van een “scheepsel met een vrije keuze” is of welke dan ook), en aangezien Hij alle consequenties van te voren wist, want “alle dingen die de HERE doet zijn Hem van eeuwigheid bekend” (Hand.15:18), nu is Hij metterdaad voor die consequenties verantwoordelijk. Hij is de grote Eerste Oorzaak, en een intelligente Oorzaak is verantwoordelijk voor alle gevolgen, hoe veraf en indirect zulke gevolgen ook mogen zijn. Dit wordt zelfs ten aanzien van de kortzichtige mens algemeen voor waar gehouden. Wanneer een menselijk individu een keten van gebeurtenissen op gang brengt die uiteindelijk rampzalig of pijnlijk voor iemand blijkt te zijn, dan zal, indien de zaak tot de oorspronkelijke initiatiefnemer terug kan worden gevoerd, die persoon voor alle gevolgen verantwoordelijk worden gehouden, zelfs al kon hij ze niet voorzien en al had hij niet de bedoeling om schade aan te richten. Hoeveel te meer zal Hij dan voor al Zijn werken verantwoordelijk worden gehouden, die *alle* consequenties voorziet en ze van begin tot eind volkomen kent?

Laat dit punt dus vastgesteld zijn: dat God soeverein is: Hij werkt alles naar de raad van Zijn wil (Efe.1:11). Werkelijk álles, zonder enige uitzondering! Ik spoor de lezer aan om onverbiddelijk jaloers te zijn waar het de soevereiniteit van God betreft: gun de duivel, of enige andere kwade macht, nog geen greintje van het wereldbestuur,

HOOFDSTUK 1

volg in dit opzicht het voorbeeld van Job, die al wat hem overkwam, het kwade zowel als het goede, aan God toeschreef. Job zei:

*“Zouden wij het goede van God aannemen en het kwade niet?”
(Job 2:10).*

Het is waar, dat de duivel de handelende persoon was waar het de rampspoed van Job betrof, maar in werkelijkheid stond de Here op de achtergrond van dit alles. Satan kon niet verder gaan dan en slechts bewerken wat de Here hem toestond (zie Job 1:10-12, 2:6, 2:10). Derhalve had Job volkomen gelijk door alles aan de Here toe te schrijven, en de duivel mocht nog niet eens het genoegen smaken om te worden herkend. Aan het begin van het verhaal verdwijnt hij al helemaal buiten beeld, en precies zo mag hij ook uit onze levens verdwijnen en mogen we uitsluitend met God omgaan, want Hij beheerst zowel het kwade als het goede.

We hoeven niet bang te zijn om dit standpunt in te nemen; er is een overvloed aan Schriftplaatsen die het rechtvaardigt zoals we verderop nog zullen zien. Maar zelfs indien wij geen andere Schriftplaats hadden dan dit geval van Job, dan nog zouden we gerechtvaardigd zijn om het standpunt in te nemen dat het kwade zich geheel onder de controle van God bevindt en dat Hij het, evenzeer als het goede, gebruikt om Zijn eigen genadige plannen en bedoelingen te verwezenlijken. De bittere ervaringen van Job waren hem uiteindelijk tot zegen, en toch was zijn rampspoed het rechtstreekse werk van de duivel. Zo zal het, onder Gods leiding, uiteindelijk met alle kwaad gaan.

“De HERE der heerscharen heeft gezworen: Voorwaar, zoals Ik gedacht heb, zó zal het geschieden, en zoals Ik besloten heb, zal het tot stand komen.... Want de HERE der heerscharen heeft een besluit genomen; wie zal het verijdelen? En Zijn hand is uitgestrekt; wie zal haar afwenden?” (Jes.14:24-27).

“Hij doet naar Zijn wil met het heer des hemels en de bewoners der aarde; en niemand is er, die Zijn hand kan weerhouden of tot Hem kan zeggen: wat doet Gij?” (Dan.4:34-35).

“Wee hem, die met zijn Formeerder twist, een scherf onder aarden scherven. Zal ook het leem tot zijn vormer zeggen: Wat maakt gij?” (Jes.45:9).

(Lees dit hele hoofdstuk, en vergelijk het met Jes.10:15 en Rom.9:9-24; zie ook Jes.43:13, Joh.19:11 en Hand.4:27-28).

Er zijn vele vergelijkbare passages; zoekt u die allemaal op en bestudeer ze zodat deze kwestie van de absolute soevereiniteit van God eens en voor altijd in uw hoofd is geprent. Sta uzelf niet toe om, evenals velen, zo'n ongerijmde opvatting te

huldigen, als zou de zeggenschap over het heelal voor een deel bij God en voor een ander deel bij de duivel berusten, en zou de laatste over een groot gebied alleenheerschappij uitoefenen, waarvan de Almachtige totaal zou zijn buitengesloten, of waarbinnen Zijn macht op de tweede plaats zou komen en op de een of andere wijze beteugeld of beperkt zou zijn. De bovenstaande Schriftplaatsen laten zien dat zo'n opvatting onjuist is, en onze rede komt tot dezelfde conclusie, want we hebben gezien welke rampzalige gevolgen het tegenovergestelde standpunt heeft. Ofwel God is soeverein, óf Hij is niet de enige; en als Hij niet de Enige is (Psa.62:2,6; Mk.2:7, 10:18; Luk.5:21, 18:19), dan zijn er vele goden; dan is er in feite niet één God (Mal.2:10, Rom.3:30, 1 Kor.8:6, Efe.4:6, 1 Tim.2:5, Jak.2:19).

Als dit punt nu is vastgesteld dan zijn we in staat om de volgende stap te zetten.

De schepping nog onvoltooid

De verlossing maakt deel uit van het proces van de schepping, en schepping is *Gods* werk, niet het werk van de mens. Ik veronderstel dat niemand de stelling zal aanvechten dat schepping geheel en al Gods werk is, maar sommigen zullen bezwaar maken tegen de stelling dat de verlossing deel uitmaakt van het scheppingsproces. De gangbare opvatting is immers dat de verlossing een soort gedachte achteraf van God was, en werd ingebracht als een remedie voor het kwaad dat satan had aangericht. Eén enkele Schriftplaats is echter voldoende om deze opvatting te weerleggen, te weten dat Jezus Christus het Lam is dat staat als geslacht sedert de grondlegging der wereld (Ope.13:8, 17:8) terwijl Gods volk in Hem is uitverkoren vóór de grondlegging der wereld (Efe.1:4, 1 Pet.1:20). Zulke Schriftplaatsen tonen duidelijk aan, dat de verzoening door Christus geen gedachte achteraf was, maar in Gods oorspronkelijke plan volledig was ingecalculeerd, reeds “vóór de grondlegging der wereld”. Wij mogen bovendien weten dat de verlossing een scheppingswerk is, want “als iemand in Christus Jezus is, dan is hij een nieuwe schepping” (2 Kor.5:17), en deze nieuwe schepping is de oorspronkelijk zo bedoelde voltooiing van de oude, naar de Goddelijke volgorde: eerst het natuurlijke, daarna het geestelijke (1 Kor.15:46).

Nu is de nieuwe schepping evenzeer Gods werk als de oude; niemand kan zichzelf herscheppen, evenmin als hij zichzelf de eerste keer kon scheppen. De Bijbel is op dit punt bijzonder duidelijk en stellig, en dit is de hoofdgedachte die ik mijn lezers wil voorleggen. Hier volgt mijn stelling:

De verlossing van de mens is de voltooiing van diens schepping, en haar uiteindelijke verwezenlijking is afhankelijk van God en niet van het menselijk individu.

Het werk zal beslist tot een succesvol einde komen aangezien het *Gods* werk is. “Hij zal naar het werk van Zijn handen verlangen”.

HOOFDSTUK 1

Dit is de werkelijke basis van de verlossing

In de gangbare opvatting wordt iemands behoud vrijwel geheel afhankelijk gemaakt van zijn eigen inspanningen. God heeft alle noodzakelijke voorzieningen getroffen; Hij heeft het feestmaal aangericht, de tafel gespreid, en de uitnodiging verzonden. Als u die uitnodiging nu aanneemt en u houdt vol, dan zult u behouden worden. Op deze manier wordt de zaak gewoonlijk voorgesteld, en God wordt waar het de redding van het individu betreft in de praktijk vrijwel geheel buiten beschouwing gelaten. Aan een ieder wordt voorgehouden dat zijn toekomstig welzijn helemaal van hemzelf afhangt. Als hij aan bepaalde voorwaarden voldoet dan zal God het Zijne doen, maar als hij nalaat om aan die voorwaarden te voldoen dan kan ook God niets meer voor hem doen, en al wat God heeft gedaan zal dan zonder resultaat zijn waar het hem persoonlijk betreft. De schrijver heeft deze gedachte dikwijls precies zo, en met de grootste nadruk en stelligheid, aan mensen horen voorhouden: “Uw redding hangt van *uzelf* af, aan *u* de keuze om te bepalen wat uw eeuwige bestemming zal zijn”, enzovoort, enzovoort.

Nu is het zeker waar dat de zondaar een aandeel heeft in de kwestie van zijn behoud zoals we verderop nog zullen zien, maar toch geloof ik dat bovengenoemd onderwijs verkeerd is, en dat de bijbelteksten die verondersteld worden het te steunen verkeerd begrepen en verkeerd toegepast zijn. Bovendien negeert deze opvatting totaal het grote aantal Schriftplaatsen dat leert dat God in staat is om ieder werk dat Hij is begonnen met succes te voltooien. We hebben al opgemerkt, hoe stellig de Bijbel uitspreekt dat God ondanks alle krachten die Hem tegenwerken tot Zijn doel zal komen. Paulus verklaarde dat hij er volkomen van was overtuigd dat Hij die een goed werk was begonnen het ook tot het einde toe zou voortzetten (Fil.1:6). We moeten in gedachten houden dat de voortgang en de voltooiing van het scheppingswerk net zo goed “uit God” zijn als het begin ervan, en we moeten bedenken dat Gods eigen eer en geloofwaardigheid op het spel staan waar het de succesvolle uitvoering van Zijn plannen betreft. Hijzelf aanvaardt deze situatie ten volle. Daarom verklaart Hij dat Hij “om Zijns naams wil” zal voltooien wat Hij is begonnen.

Dit is de gedachte die vervat ligt in de tekst die we aan het begin van dit hoofdstuk hebben aangehaald: “Naar het maaksel Uwer handen zoudt Gij verlangen”. Het is alsof een persoon een werk is begonnen waar hij veel belang aan hecht. Tot een bepaald punt is hij ermee doorgedaan om het vervolgens om de een of andere reden terzijde te leggen. Wekenlang, maandenlang of misschien zelfs jarenlang werkt hij er niet meer aan, maar zijn hart gaat nog steeds naar dat werk uit, hij is er diep in geïnteresseerd, hij verlangt ernaar om zich er weer aan te zetten en te voltooien wat hij eenmaal is begonnen. Hij verlangt naar het werk van zijn handen, want zijn eigen aard en reputatie als een handwerksman staan op het spel. Hij voelt zich verplicht om de taak te voltooien. Een gedachte als deze schijnt in het hoofd van de oude patriarch te zijn opgekomen toen hij de woorden uitte die we aan het beschouwen zijn:

DE WERKELIJKE BASIS VAN DE VERLOSSING

“Als een mens sterft, zou hij herleven? Dan zou ik hoop hebben al de dagen van mijn zware dienst, totdat mijn aflossing zou komen. Gij zoudt roepen en ik zou U antwoorden, Naar het maaksel uwer handen zoudt Gij verlangen” (Job 14:14-15).

Het is belangrijk om op te merken, dat Job zijn hoop op een toekomstig leven niet baseert op iets dat hij heeft gedaan, of zou kunnen doen, maar op het feit van Gods bezitterschap met betrekking tot hem. Hij schijnt als volgt te hebben geredeneerd: “Ik ben een onvoltooid werkstuk van God; de Goddelijke handwerksman zal ernaar verlangen om Zijn werk af te maken, derhalve zal ik, al moet ik sterven, eens weer tot leven komen”. Dat was Jobs hoop. Het is ook ónze hoop, en de hoop van de wereld. Toen God “in den beginne” (Gen.1:1) zei:

“Laat ons mensen maken, naar ons beeld, als onze gelijkenis” (Gen.1:26),

toen bedoelde Hij niet slechts de eerste mens, maar Hij had het hele menselijke ras op het oog. Dat werk begon in Eden en is sindsdien onafgebroken doorgegaan. Het is tot nu toe slechts bij één enkel menselijk individu, de “volkomen mens”, de Here Jezus Christus, tot voltooiing gekomen. Zodoende werd Hij het patroon en het model waarnaar al de verlostten zullen worden omgevormd. Wanneer de vraag wordt gesteld: “Wat is de mens?” (Psa.8:4, Heb.2:6), dan luidt het antwoord: Jezus! (zie Heb.2:5-10). Tot nu toe is Jezus de enige mens die al voleindigd, voltooid en volmaakt is; Hij is de enige in wie het scheppend voornemen: “Laat ons mensen maken, naar ons beeld, als onze gelijkenis” (Gen.1:26), ten volle is uitgevoerd, want Hij is “de afstraling van de heerlijkheid van de Vader en de afdruk van Zijn wezen” (Heb.1:3). De eerste mens kan niet op dezelfde manier naar het beeld en in de gelijkenis van God zijn geweest als Jezus, aangezien tussen de aard van die beiden in 1 Kor.15:45-49 de volgende grote tegenstelling wordt aangebracht:

“De eerste mens, Adam, werd een levende ziel¹, de laatste Adam een levendmakende geest. Doch het geestelijke kwam niet eerst, maar het natuurlijke, en daarna het geestelijke. De eerste mens is uit de aarde, stoffelijk; de tweede mens is uit de hemel. Gelijk de stoffelijke is, zijn ook de stoffelijken, en zoals de hemelse is, zo zijn ook de hemelsen. En gelijk wij het beeld van de stoffelijke gedragen hebben, zo zullen wij het beeld van de hemelse dragen”.

Hier zien we dat de eerste mens niet het volmaakte beeld en de gelijkenis van God kan zijn geweest, want hij werd op een totaal andere manier gemaakt dan de “tweede

¹ D.w.z. een ziels, of dierlijk mens.

HOOFDSTUK 1

mens”, Jezus, die “het beeld van de onzichtbare God” is (Kol.1:15). Als we daarom van Adam lezen, dat hij naar Gods beeld werd geschapen, dan beseffen wij dat die uitspraak in profetische zin als een vooruitblik moet worden verstaan, want God “maakt de doden levend en roept het niet-zijnde tot aanzijn” (Rom.4:17). Wij weten, dat Christus een heel andere natuur dan Adam ontving, en wij weten, dat Hij het patroon is waarnaar al de verlost en zullen worden omgevormd; wij weten ook dat Hij de “volkomen mens” is (Efe.4:13, grondtekst), “de mens Christus Jezus”, onze middelaar bij de Vader (1 Tim.2:5), de mens die God heeft aangesteld om de wereld te oordelen (Hand.17:13), en dat deze zelfde “Mensenzoon” eens zal wederkomen (zie Ope.1:13, 14:14, Mat.10:23, 13:41, 24:27,30,44; 25:31 en vele andere vergelijkbare Schriftplaatsen).

Het is opmerkelijk, dat de Schriften de menselijkheid van Christus veel sterker benadrukken dan Zijn Goddelijkheid. Hij *is* Goddelijk, “in Hem woont al de volheid der Godheid lichamelijk” (Kol.2:9), maar deze waarheid staat in de Bijbel minder op de voorgrond dan het feit dat Jezus waarachtig mens was, been van ons gebeente en vlees van ons vlees. Zijn gebruikelijke titel in het Nieuwe Testament is “Zoon des mensen”. Zo duidde Hij zichzelf doorgaans aan. Slechts vier maal noemt Hij zich de “Zoon van God” (Mat.26:63-64; Luk.22:70), terwijl Hij de aanduiding Zoon des mensen ongeveer tachtig maal voor zichzelf gebruikt. Zo komt bijzonder duidelijk uit dat Jezus Christus de volmaakte Mens is, dat Hij nu nog stééds een Mens is, “staande ter rechterhand Gods” (Hand.7:56), en dat “deze zelfde Jezus” (Hand.1:11) zal wederkomen, de Man die God heeft aangewezen om de wereld te richten. Zodoende lijkt de conclusie onvermijdelijk, dat Jezus Christus de voltooide Mens is, het enige individu dat het hele scheppingsproces reeds heeft doorlopen en dat het beeld en de gelijkenis van God al heeft bereikt.

Hóe heeft Jezus nu deze hoog verheven en heerlijke positie bereikt, als Eersteling en Leidsman van de verlost en? Was het door Zijn eigen sterkte en macht? Schiep en volmaakte Hij zichzelf? Nee, uitdrukkelijk nee! Het was allemaal “uit God”. Jezus was geheel en al “Gods maaksel” (Efe.2:10), evenals de rest van de verlost en. Er is zo’n overvloed aan Schriftplaatsen die deze waarheid bevestigt dat ik er slechts beknopt naar zal verwijzen en het aan de lezer zal overlaten om dit alles op zijn gemak en voor zijn plezier te bestuderen. Ten eerste: God bracht Hem de wereld binnen (Heb.1:6, Luk.1:25). “God was met Hem” (Hand.10:38). Zijn hele levensloop en al wat Hij deed of zei waren “uit God” en geschieden door Diens macht. Jezus beweerde nimmer, dat Hij Zijn machtige daden in eigen kracht verrichtte, integendeel: Hij wees zoiets nadrukkelijk van de hand; Hij verrichtte Zijn machtige daden “door de Geest Gods” (Mat.12:28). De werken die Hij deed, waren niet Zijn eigen werken (Joh.9:4) en de woorden die Hij sprak waren niet Zijn eigen woorden (Joh.3:34, 14:10, 17:8).

“Mijn spijze is de wil te doen desgenen, die Mij gezonden heeft en Zijn werk te volbrengen”

DE WERKELIJKE BASIS VAN DE VERLOSSING

zei Hij (Joh.4:34). Wederom zegt Hij:

“De Vader, die in Mij blijft, doet Zijn werken” (Joh.14:10).

Zie ook Hand.2:22:

“Jezus, de Nazoreeër, een man, u van Godswege aangewezen door krachten, wonderen en tekenen, die God door Hem in uw midden verricht heeft”.

Christus was slechts het werktuig, Góð deed de machtige daden “door Hem” (vgl. Hand.10:38-42). Zo was Jezus “het begin der schepping Gods” (Openb.3:14). God was Zijn Schepper, God en Vader, net zoals Hij ónze Schepper, God en Vader is (Joh.20:17). Zijn lijden en kruisiging waren “uit God” (Hand.2:23, Heb.6:20), evenals Zijn opstanding, verhoging en priesterschap (Hand.2:24, Fil.2:9, Heb.6:20) en Zijn wederkomst om te oordelen, te heersen en de “ganse schepping” van de vloek te bevrijden (Rom.8:19-20).

Jezus was zwak, Hij zei:

“Van Mijzelf kan ik niets doen” (Joh.5:19,30; 8:28).

Niemand van ons is zwakker dan dat. Paulus verklaart, dat Christus “gekruisigd is in zwakheid, maar leeft door de kracht Gods” (2 Kor.13:4). Al Zijn kracht en zelfs Zijn leven waren “uit God”, want Hij zei: “Ik leef door de Vader” (Joh.6:57). Ga nu naar Jes.42:1-12, lees dit gedeelte in zijn geheel en vergelijk het met Mat.12:18-21, dan zult u inzien hoe de aardse levensloop van Christus en Zijn uiteindelijke overwinning volkomen uit God stamden. God “maakte Hem de wegen ten leven bekend” (Hand.2:28) en “schraagde” Hem; dit was de reden waarom er van Hem gezegd kon worden: “Hij zal niet falen”.

“Ik, de HERE, heb u geroepen in gerechtigheid, uw hand gevat, u behoed” (Jes.42:6).

“Ik ben de HERE, dat is Mijn naam; Mijn eer zal Ik aan geen ander geven, noch Mijn lof aan de gesneden beelden” (Jes.42:8).

Zo moest Jezus een proces van groei en ontwikkeling doormaken, net als ieder mens, ten einde het beeld en de gelijkenis Gods te bereiken, en iedere stap op die weg was uit God. Als een jongeling “groeide Hij op en werd krachtig, en vervuld met wijsheid, en de genade Gods was op Hem... Hij nam toe in wijsheid en grootte en genade bij God en de mensen” (Luk.2:40,52). Er waren dingen die Hij niet wist (Mar.13:32) en die Hem moesten worden verteld; net als de rest van de verlost en “leerde Hij gehoorzaamheid uit hetgeen Hij heeft moeten lijden” (Heb.5:8). Hij moest een proces

HOOFDSTUK 1

van training ondergaan “opdat Hij een barmhartig en getrouw Hogepriester zou worden bij God, om de zonden van het volk te verzoenen” (Heb.2:17). Uiteindelijk werd Hij “door lijden volmaakt” (Heb.2:10), en “toen Hij het einde had bereikt, is Hij voor allen, die Hem gehoorzamen, een oorzaak van eeuwig heil geworden” (Heb.5:9).

Dit alles toont aan, dat Jezus gedurende Zijn aardse leven een scheppingsproces doorliep, en dat dit proces in heel zijn lengte en breedte uit God was. Jezus volmaakte zichzelf niet, maar werd door God volmaakt, totdat Hij de volkomen Mens was. Nu Hij op die manier volmaakt is, wordt Hij, zoals we hebben gezien, patroon en model voor al de verlostten. Zij moeten op dezelfde manier als Hij volmaakt worden en door dezelfde kracht: de kracht Gods, teneinde hetzelfde doel te bereiken. Hun schepping zal, evenals die van Christus, volkomen uit God zijn, gelijk geschreven staat:

“Want Zijn maaksel zijn wij, in Christus Jezus geschapen om goede werken te doen, die God tevoren bereid heeft, opdat wij daarin zouden wandelen” (Efe.2:10).

Wat ik de lezer wil doen inzien is dat de vervolmaking van de mens en de voltooiing van zijn schepping naar het beeld en de gelijkenis Gods, geheel en al Góds werk zijn, en als zodanig beslist tot stand zullen komen, aangezien de grote Handwerksman in Zijn werk belangstelt. Hij “verlangt” ernaar, en Hij zal nooit beginnen wat Hij niet kan voltooien. Indien het schepsel niet aan het doel van zijn schepping zou beantwoorden, dan zou dat een zeker falen van de Schepper inhouden, en zoiets is in het Godsbestuur onmogelijk. “Mijn raadsbesluit zal volbracht worden”, zegt Hij, “Ik zal al Mijn welbehagen doen” (Jes.46:10). Daarom kunnen we er zeker van zijn, dat het uiteindelijke doel van ieders schepping, wat dit ook mag zijn, beslist zal worden bereikt. Aangezien de Schepper niet kan falen, kunnen Zijn schepselen dat evenmin. Duidelijk is, dat met het eindresultaat van de schepping van de mens de eer van de Allerhoogste op het spel staat. Hij móet dat eindresultaat wel geslaagd en heerlijk doen zijn teneinde Zijn eer te handhaven. Er is een overvloed aan Schriftplaatsen die dit punt bevestigt. We zullen daar in de loop van ons betoog nog wel op wijzen. Maar nu wensen we iets te zeggen bij wijze van antwoord op vragen die in het hoofd van de lezer zouden kunnen opkomen ten aanzien van

Het aandeel van het individu in zijn verlossing

De Bijbel vertelt ons dat wij ons moeten bekeren en moeten geloven; we moeten God liefhebben en Hem gehoorzamen; we moeten onze zaligheid blijven bewerken, onze roeping en verkiezing bevestigen, onszelf reinigen van alle bezoedeling des vleses en des geestes, enzovoort. Gewoonlijk wordt dit zó opgevat, dat indien we dit alles *niet* doen wij niet behouden kunnen worden. Hoe kunnen we nu al deze dingen die de mens moet doen teneinde gered te worden, rijmen met de gedachte dat onze redding

DE WERKELIJKE BASIS VAN DE VERLOSSING

geheel en al in de handen van onze Schepper rust, die Zijn wil met betrekking tot ons uiteindelijk beslist ten uitvoer zal brengen?

Ik heb in dit hoofdstuk niet voldoende ruimte om geheel op deze vraag in te gaan. Ik wil echter toch een kort antwoord geven, want ik twijfel er niet aan dat deze vraag in de hoofden van vele lezers zal opkomen, en hun als een onoverkomelijk obstakel zal voorkomen dat hen verhindert om de visie te aanvaarden die hier betreffende het ware fundament van de verlossing naar voren is gebracht.

Er is één bijbelse uitspraak die volgens schrijver dezes de vragen waarover we aan het nadenken zijn volledig kan beantwoorden, te weten:

“God kan alle dingen aan Zich onderwerpen” (Fil.3:21).

Volgens mij houdt deze uitspraak eenvoudigweg in, dat God op basis van de oneindige en onuitputtelijke hulpbronnen die Hem ten dienste staan een weg zal vinden waarlangs Hij ieder struikelblok zal weten op te ruimen, wat het ook mag zijn, en Zijn wijze en genadige wil volkomen zal volbrengen. De vrije wil van de mens vormt op deze regel geen uitzondering. Neem bijvoorbeeld het geval van de apostel Paulus: God vond een weg om de ijzeren tegenstand van Saulus van Tarsus te breken, en toch schakelde Hij diens wil niet uit. Desalniettemin was Hij in staat om hem aan zich te onderwerpen. Dit geschiedde ook met koning Nebukadnezar, wiens verhaal wordt verteld in het boek Daniël (Dan.4). Hij is een ander voorbeeld van de onbeperkte, soms vreemde en ongehoorde middelen, die God ten dienste staan om alle dingen aan zich te onderwerpen. De levensloop van de verloren zoon (Luk.15) is een derde voorbeeld van deze grote waarheid. De verdorvenheid en de dwaze onafhankelijkheid van de bandeloze jongen werden veranderd in nederigheid. Hij raakte van het verkeerde van zijn gedrag overtuigd en werd tenslotte aan zijn vader teruggegeven, juist vanwege de ervaringen die zijn zonden hem bezorgden. Deze gelijkenis is een illustratie van de woorden van de profeet Jeremia tot Israël:

“Laat uw boosheid u tuchtigen” (Jer.2:19).

Op de een of andere manier is de Here dus in staat om alle dingen aan zich te onderwerpen. Het kan mij niets schelen welke moeilijkheid er tegen de volkomen verwezenlijking van de wil van God wordt opgeworpen, want dit éne Schriftwoord is als antwoord voldoende: “Hij kan alle dingen aan zich onderwerpen”. Hij zal een weg vinden waarlangs alle dingen uiteindelijk met Hem in harmonie worden gebracht. Alles zal met God worden verzoend (Kol.1:20). “Elk schepsel” zal Hem prijzen (Ope.5:13). God zal “alles in allen” zijn (1 Kor.15:28). Let wel: dit betreft niet een onderwerping door middel van almacht, waarbij allen *gedwongen* worden om te buigen en zich over te geven of ze dat nu willen of niet. Natuurlijk bezit God het vermogen daartoe, maar dit is niet het soort onderwerping dat de oneindige Liefde kan tevredenstellen. De enige manier waarop liefde kan onderwerpen is door overeenstemming te bereiken,

HOOFDSTUK 1

te verzoenen en eenheid tot stand te brengen. Dit is nu net wat volgens de Schriften uiteindelijk zal worden bereikt. God zal al wat in de hemelen en op de aarde is onder één Hoofd, Christus, samenvatten (Efe.1:10). “In de naam van Jezus zal elke knie zich buigen” (Fil.2:10) - niet worden gedwongen om bij het horen van die naam te buigen, maar zich *werkelijk* in die naam buigen, en elke tong zal de heerlijkheid van God, de Vader, belijden. Het zou maar weinig tot Gods heerlijkheid bijdragen indien Hij allen tot uiterlijke onderwerping zou weten te bewegen door hen met Zijn oneindige macht te verpletteren. Natuurlijk bezit God daartoe het vermogen, maar het gebruik daarvan zou Hem weinig roem bezorgen, zo komt het schrijver dezes althans voor. Om echter alle dingen met zichzelf te verzoenen, om eenheid en harmonie in de “ganse schepping” (Rom.8:22) tot stand te brengen - dát zou een grandioze en gezegende en heerlijke voleinding wezen die ieder menselijk begrip en elk menselijk uitdrukkingsvermogen te boven gaat. En dát is, zo verzekert de Here keer op keer met klem, nu net wat Hij zal gaan doen. Ik ben er daarom zeker van, dat er geen enkel onoverkomelijk obstakel op de weg naar volkomen verwezenlijking van “de goede en volmaakte wil van God” (Rom.12:2) bestaat. Het ene antwoord, dat voor al zulke tegenwerpingen voldoende is, luidt: Hij kan alle dingen aan zich onderwerpen.

“Halleluja! De Here God, de Almachtige, heerst!” (Ope.19:6).

Nu kunnen we naar de centrale kwestie terugkeren.

We hebben ontdekt dat de mens zich nog in een scheppingsproces bevindt, en dat de voltooiing van die schepping van God, de Schepper en niet van de mens, het schepsel afhankelijk is. Laten we thans opmerken hoe deze gedachte in het Nieuwe Testament naar voren wordt gebracht. We hebben gezien hoe tijdens het aardse leven van Christus alles door God werd bewerkt, en zo zullen we ook zien dat al wat met het werk van Christus in verband staat: aanvang, uitvoering en voltooiing van de verlossing, volkomen uit God zijn. Derhalve is de succesvolle uitslag volstrekt zeker. Moge de lezer er in de volgende Schriftplaatsen vooral op letten, hoe *God* tot initiatiefnemer en eerste oorzaak van het hele verlossingswerk wordt gemaakt.

Jezus Christus is het Lam *Gods* dat de zonde der wereld wegneemt. Want also lief heeft *God* de wereld gehad, dat Hij zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft. Zodoende “bewees *God* zijn liefde jegens ons, doordat Christus, toen wij nog zondaren waren, voor ons gestorven is” (Rom.5:8).

“Hierin is de liefde Gods jegens ons geopenbaard, dat God zijn eniggeboren Zoon gezonden heeft in de wereld, opdat wij zouden leven door Hem” (1 Joh.4:9).

De *Vader* heeft de Zoon gezonden als Heiland der wereld (1 Joh.4:14). Niemand kan tot de Zoon komen, “tenzij de *Vader*, die Hem gezonden heeft, hem trekke” (Joh.6:44). Daarom zegt Christus:

DE WERKELIJKE BASIS VAN DE VERLOSSING

*“Al wat Mij de **Vader** geeft, zal tot Mij komen, en wie tot Mij komt, zal ik geenszins uitwerpen” (Joh.6:37).*

*“De gave **Gods** is het eeuwige leven door Jezus Christus, onze Here” (Rom.6:23).*

Kijk nu eens naar 2 Kor.5:17-21:

*“Zo is dan wie in Christus is een nieuwe schepping: het oude is voorbijgegaan, zie, het nieuwe is gekomen. En dit alles is **uit God**, die door Christus ons met zich verzoend heeft en ons de bediening der verzoening gegeven heeft, welke immers hierin bestaat, dat God in Christus de wereld met zichzelf verzoenende was, door hun hun overtredingen niet toe te rekenen, en dat Hij ons het woord der verzoening heeft toevertrouwd. Wij zijn dus gezanten van Christus, alsof God door onze mond u vermaande; in naam van Christus vragen wij u: laat u met God verzoenen. Hem, die geen zonde gekend heeft, heeft Hij voor ons tot zonde gemaakt, opdat wij zouden worden gerechtigheid Gods in Hem”.*

Waarlijk, “alles is uit God”! “Zijn maaksel zijn wij, in Christus Jezus geschapen om goede werken te doen, die God tevoren bereid heeft, opdat wij daarin zouden wandelen” (Efe.2:10). Bovendien staat er geschreven: “Gods akker, Gods bouwwerk zijt gij” (1 Kor.3:9). Lees ook het vijfde, achtste, negende en elfde hoofdstuk van de Romeinenbrief, en vele andere passages uit het Nieuwe Testament waar ditzelfde duidelijk blijkt.

Ik vestig de aandacht van de lezers op zulke passages, opdat zij mogen opmerken dat het hele werk van de verlossing aan God wordt toegeschreven. Christus is Gods werktuig; God is bij elke stap de initiatiefnemer. Zijn liefde, Zijn macht en Zijn genade openbaren zich voortdurend. Hij is

“God onze Heiland, die wil dat alle mensen behouden worden en tot erkenning der waarheid komen” (1 Tim.2:3-4).

Hoe afwijkend is deze Schriftuurlijke opvatting betreffende het verlossingswerk van die verkeerde opvatting, waarin Christus wordt verheerlijkt maar het karakter van God wordt gesmaad, door de eerste als liefhebbend en genadig en de laatste als hard en onbuigzaam voor te stellen - een Wezen dat gesust en verzoend moet worden teneinde Hem bereidwillig te maken om de zondaar te vergeven. Zo worden Vader en Zoon als elkaars tegenpolen voorgesteld, terwijl in werkelijkheid de laatste een volmaakte openbaring is van de eerste. In diezelfde verkeerde opvatting wordt het onderricht van de Schrift op zijn kop gezet door te verklaren dat Christus opdracht had om God met de mens te verzoenen, terwijl de verzoening in werkelijkheid door God

HOOFDSTUK 1

in Christus werd bewerkt teneinde de wereld met Zichzelf te verzoenen. Vervolgens worden menselijke individuen door Zijn gezanten vermaand om zich met Hem te laten verzoenen. Gode zij dank voor de waarheid !

Er is een passage in de Schrift die de lezer te binnen zou kunnen schieten zodat ik die in dit verband wellicht moet bespreken, te weten Fil.2:12:

“Blijft... uw behoudenis bewerken met vreze en beven”.

Volgens velen lijkt deze passage iemands behoud geheel afhankelijk te maken van zijn eigen inspanningen, d.w.z. men moet zichzelf redden door zijn eigen werken. Maar natuurlijk kan de tekst dit niet betekenen, want als zij dit deed dan zou ze andere Schriftplaatsen tegenspreken die uitdrukkelijk verklaren dat wij niet op grond van werken worden behouden, maar door geloof “zonder werken”. Wat betekent de tekst dan wel? Lees daarvoor het volgende vers:

“want God is het, die om Zijn welbehagen zowel het willen als het werken in u werkt” (Fil.2:13).

Daar hebt u het weer: “Alles is uit God”. Als God in ons zowel het willen als het werken werkt om Zijn welbehagen, wat blijft er dan voor het individu nog over om te doen? Het willen en het werken is zo ongeveer alles, is het niet? En als God, die in u werkt, zowel het willen als het werken werkt om Zijn welbehagen, dan is er niet veel ruimte meer over voor de goede werken van uw eigen ik. Het is precies zoals de apostel zegt:

“Ik heb meer gearbeid dan zij allen, doch niet ik, maar de genade Gods, die met mij is” (1 Kor.15:10).

Ook deze tekst onderwijst dus dezelfde leer die wij uit zoveel andere passages hebben afgeleid: ons behoud is uit God. Het behoud is het ware leven (1 Tim.6:19). Het is de voltooiing van de schepping, en evengoed het werk van de Schepper als wat geschiedde “in den beginne”. Maar wat moeten we dan met dat andere vers: “Blijft uw behoudenis bewerken met vreze en beven”? De betekenis is duidelijk genoeg: Werk *uit* wat de Here *in* u werkt; dat is wat de tekst wil zeggen. God werkt in u zowel het willen als het werken om Zijn welbehagen, werkt u dat nu uit. Laat het leven dat God in u heeft geplant zich uiterlijk manifesteren, opdat allen mogen weten dat u bij Jezus bent geweest en van Hem hebt geleerd. U kunt alleen maar uitwerken wat God eerst in u heeft gewerkt. U kunt niet werken voor uw behoud, of uw behoud verzekeren door te werken, maar het behoud zelf, d.w.z. het leven dat God aan u meedeelt, kunt u uitwerken, en dat is wat de tekst ons op het hart drukt om te doen.

Via het voorafgaande komen we dus toch weer bij het ware fundament van de verlossing uit. God zal naar het werk van Zijn handen verlangen. Hij heeft belang bij Zijn eigen werk en, zo zouden wij zeggen, Hij is er ook trots op. Om Zijn zelfs wil zal

Hij het tot een goed einde brengen. Nu willen we nagaan hoe dit in het Oude Testament wordt bevestigd en uitgebeeld in

Gods bemoeienis met Israël

Wanneer we de geschiedenis van dit volk lezen dan lijkt die een grote blaam te werpen op God, net zoals een losbandig kind zijn ouders te schande maakt. Uit het verslag in het Oude Testament blijkt dat God dit volk temidden van alle andere volken had uitgekozen, kwistig geweldige zegeningen aan hen had uitgedeeld en hun ongewone voorrechten had geschonken om van hen iets bijzonders te maken. Ze waren Hem een “volk ten eigendom” (Exod.19:5, Deut. 14:2, 26:18; Tit. 2:14, 1 Pet.2:9), een “koninkrijk van priesters en een heilig volk” (Exod.19:6). Ze waren Gods zoon, Zijn eerstgeborene (Exod.4:22). Ze waren Zijn wijngaard waarover Hij de grootste zorg had uitgeoefend (Jes.5). Van hen wordt tenslotte zelfs nog gezegd dat ze met God waren getrouwd (Ezech.16). En toch, ondanks al deze zegeningen, ondanks deze zorg en hun hechte band met God, ontwikkelde dit volk zich in alle opzichten slecht. Ze waren voortdurend ongehoorzaam, verdorven en opstandig, ze lieten de ware God die zoveel voor hen had gedaan telkens weer in de steek en liepen afgoden achterna. In elk opzicht waren ze een laagstaand, ontaard, ondankbaar, boos volk. Uiteindelijk verwierpen ze hun Messias en brachten Hem ter dood. Zo maakten ze de maat van hun ongerechtigheid vol. Ze werden afgesneden en terzijde gesteld, zoals de weggesnoeide takken van een goede olijfbom (Rom.11).

Dit alles deed God grote oneer aan. Het was alsof iemand een kind adopteerde en er buitengewoon zorgvuldig op lette dat het goed opgroeide, maar uiteindelijk kwam het ontstellend slecht uit de bus. De ouders zouden zich onteerd en te schande gemaakt voelen. Velen zouden hén blameren voor de dwarsheid van hun kind, en ervan overtuigd zijn dat als het maar de juiste opvoeding had genoten het nooit zó erg op het verkeerde pad had kunnen raken.

Dat is nu net de opvatting die de Bijbel betreffende deze kwestie naar voren brengt. De Here erkent dat Zijn naam “onder de volken ontheilgd is” (Ezech.36:23). Hij is onteerd door de verdorvenheid van Zijn volk. Als Mozes voor Israël om genade en vergeving smeekt dan baseert hij zijn pleidooi op dezelfde grond (zie Exod.32:12, Num.14:13-16, Deut.9:28, 32:27). De lezer kan aan de hand van deze bijbelgedeelten inzien dat Mozes om Gods gunst smeekt op grond van het feit, dat Zijn eigen reputatie op het spel staat. Wanneer Hij zou falen om te voltooien waaraan Hij was begonnen, dan zou Zijn Naam te grabbel worden gegoooid. Blijkbaar aanvaardde de Here dit pleidooi; Hij verhoorde het gebed van Zijn knecht. Dát is het punt dat ik de lezer in het bijzonder wil doen opmerken: de uiteindelijke verwezenlijking van Gods bedoelingen is van Hemzelf en niet van de mens afhankelijk. Het schepsel kan wel falen, maar de Schepper faalt nooit. Geen enkele hoeveelheid blunders, misstappen, fouten of verdorvenheden van de kant van het schepsel is in staat om de plannen van de Schepper in de war te gooien of die te verijdelen. Dit is onze hoop; dit is de hoop

HOOFDSTUK 1

van de wereld; dit is de werkelijke basis van de verlossing. De mens is Gods eigen maaksel; Hij is begonnen om hem in Zijn beeld en naar Zijn gelijkenis te scheppen; Hij zal dat werk beslist voltooien, want Hij zal naar het werk van Zijn handen verlangen.

Er is een bijzonder treffend voorbeeld van dit alles te vinden in de vroege geschiedenis van Israël. Zij waren tot de grenzen van het beloofde land gekomen en zonden verspieders uit, die (met uitzondering van Jozua en Kaleb) een “kwaad gerucht” terug brachten:

“Wij zullen tegen dat volk niet kunnen optrekken, want het is sterker dan wij” (Num.13:31).

Met haar gebruikelijke verdorvenheid aanvaardde het volk dit gerucht meteen en zei:

“Laat ons naar Egypte terug keren” (Num.14:3-4).

Dus na alles wat de Here voor hen had gedaan, nadat Hij heel Zijn macht en Zijn bijzondere gunst voor hen ten toon had gespreid, in feite genoeg om zich voor altijd van hun vertrouwen te verzekeren, waren ze nog steeds bereid om dit alles te verwerpen, de Here de rug toe te keren en naar het land van duisternis en slavernij terug te gaan. Het leek alsof al Gods pogingen om iets goeds van dit trouweloze volk te maken volkomen hadden gefaald. Het was een laagstaande kudde van ondankbaren, de hoge positie waarvoor de HERE hen had bestemd totaal onwaardig. Laat hen naar hun eigen ondergang gaan, Gods plan heeft gefaald voor zover het hen betreft. Het is juist op dit moment van vreselijke rampspoed en lafhartig falen, bij de ogenschijnlijke nederlaag van de diepst gekoesterde hoop van de HERE, terwijl Hij de ondergang van dat wederspannige geslacht voorzegt, dat Hij tegelijkertijd proclameert, met een profetische klank en met het zelfvertrouwen van de almacht: *“Evenwel”* (niettegenstaande deze schijnbare mislukking), *“zo waar Ik leef, de heerlijkheid des Heren zal de ganse aarde vervullen!”* (Num.14:21). Hier komt opnieuw de gedachte naar voren, dat falen van het schepsel de Schepper geen beperkingen oplegt. Hij zal tenslotte aan het langste eind trekken, en Zijn soevereine wil op precies dezelfde wijze uitwerken.

Dit voorval in de geschiedenis van Gods oude volk en de houding die de HERE daartegenover innam, is een type en een voorbeeld van hun hele levensloop en van de wijze waarop God voortdurend met hen omgaat. Ze hebben altijd gefaald. Hun hele geschiedenis is één aaneenschakeling van blunders, stompzinnige dwaasheden en opstandigheid. Ze braken hun beloften altijd; ze liepen telkens opnieuw andere goden achterna, en de Here bleef hen kastijden, schijnbaar tot vermoeiens toe, want Hij zegt bij monde van de profeet: *“Waar wilt gij nog meer geslagen worden?”* (Jes.1:5). Zoals een vader tot een hardnekkig in het kwaad volhardend kind zou kunnen spreken: *Waarom ben je toch zo hardleers? Waarom laat je me je de hele tijd bestraffen? En alsof Hij aan iedere verbetering wanhoopt voegt Hij eraan toe: “dat gij*

DE WERKELIJKE BASIS VAN DE VERLOSSING

maar voortgaat met af te wijken?” (Jes.1:5). De Here wist vanaf het begin dat ze een stijfkoppig, opstandig volk waren (Deut.32:16-29) en dat ze dit tot het einde toe zouden blijven. En dan noemt Hij de oorzaak:

“Het gehele hoofd is ziek, het gehele hart vol krankheid; van de voetzool af tot de schedel is er niets gaaf; wonden, striemen en verse kwetsuren, die niet uitgedrukt zijn, noch verbonden noch met olie verzacht”
(Jes.1:5-6).

Zo was het gedurende hun hele geschiedenis. Zij waren “verknocht aan hun beelden” (Hos.4:17), “overtreders van de moederschoot af aan” (Psa.58:3, Jes.48:8). Uiteindelijk liep hun boosheid erop uit dat ze hun Messias verwierpen en die kruisigden, waarop zijzelf werden verworpen en terzijde gesteld. Zodoende heeft het experiment van de Here met dit volk ogenschijnlijk volkomen gefaald. Hij trachtte iets bijzonders van hen te maken maar ze werden tenslotte nog slechter dan de hen omgevende heidenen (zie Ezech.16 vanaf vers 44). Strekte dit niet tot schande en oneer voor Hem die toegaf dat Hij in bijzondere zin hun God was, hun Vader en zelfs hun Echtgenoot? (Jes.54:5). Hebben Gods bedoelingen met hen gefaald? Werden Zijn plannen vanwege dit alles verijdeld, en is Hij verhinderd om die te volvoeren aangezien Hij uit hen niet kon maken wat Hij zich oorspronkelijk ten doel had gesteld? Nee, in het geheel niet; de Here wist voordat Hij eraan begon al precies hoe het experiment zou uitvallen. Voor Hém was het geen experiment.

“Bekend aan de Here zijn al Zijn werken van den beginne” (Hand.15:18).

Hij wordt niet door omstandigheden verrast; Hij raakt niet teleurgesteld; Hij wordt niet met onvoorziene moeilijkheden noch onverwachte obstakels geconfronteerd. Alles is Hem van tevoren bekend, met alles is rekening gehouden en voor alles zijn voorzieningen getroffen. Maar zal de Here Zijn wijsheid en macht met betrekking tot dit volk dan tóch nog betonen? Jazeker, dat zal Hij beslist doen. De bijbel leert duidelijk, dat de Here zich opnieuw met dit volk zal gaan bemoeien. Dan zal Hij heel Zijn wil in hen volvoeren, en Hij zal dit op Zijn eigen verantwoording doen teneinde aan de volken Zijn wijsheid en macht te tonen. Merk op hoe dit alles in de Schriften naar voren wordt gebracht. De Here zegt:

“Ik, Ik ben het, die uw overtredingen uitdelg om Mijnentwil en Ik gedenk uw zonden niet” (Jes.43:25).

Ziet u wel: de Here delgt hun overtredingen uit *om Zijnentwil*. Hij is persoonlijk bij de kwestie betrokken; *daarom* delgt Hij hun overtredingen uit. Lees nu de rest van het hoofdstuk en de eerste acht verzen van het daarop volgende. Lees zorgvuldig, weeg ieder woord en zie hoe deze grote en troostrijke waarheid van Gods belang bij het

HOOFDSTUK 1

werk en de daaruit voortvloeiende absolute zekerheid van de definitieve voltooiing ervan naar voren worden gebracht.

Bekijk nu een andere opmerkelijke passage van dezelfde strekking:

*“Gij hebt noch gehoord noch geweten, noch heeft zich vanouds uw oor geopend, want Ik wist **[Let wel !]** dat gij zeer trouweloos zijt en een overtreder heet van de moederschoot aan. Om Mijns naams wil vertraag Ik mijn toorn, ter wille van Mijn lof bedwing Ik mij, u ten goede, om u niet uit te roeien. Zie, Ik heb u gelouterd, doch niet als zilver; Ik heb u beproefd in de smeltoven der ellende. Om Mijnentwil, om Mijnentwil doe Ik het, hoe groot ook de ontwijding is; mijn eer geef Ik aan geen ander” (Jes.48:8-11).*

In deze passage wordt Gods persoonlijk belang bij Israëls lot opnieuw uiteengezet, en de daaruit voortvloeiende zekerheid dat Zijn wil ten aanzien van hen uiteindelijk volkomen volbracht zal worden.

Bekijk nog eens een andere passage, Ezech.20. Dit hoofdstuk brengt dezelfde gedachte naar voren: de hardnekkige boosheid van Gods volk. Desalniettemin heeft God hen niet vernietigd of verworpen noch al hun zonde aan hen bezocht, want Hij hield rekening met Zijn eigen reputatie die zij oneer hadden aangedaan. Om Zijns naams wil kwam Hij voor hen in actie, opdat die niet zou worden ontheiligd onder de volken waar zij vertoefden, en voor wiens aangezicht Hij zichzelf bekend had gemaakt toen Hij hen uit Egypte leidde (zie de verzen 9, 14, 22 en 44). Het hele hoofdstuk brengt naar voren, dat God persoonlijk belang heeft bij de uitkomst van Zijn bemoeienissen met Israël, dat Hij zich door hun falen voor schut gezet voelt, en dat Hij om Zijns zelfs wil opnieuw voor hen aan het werk zal gaan en hen met Zichzelf in harmonie zal brengen.

Deze waarheid wordt nog duidelijker en krachtiger naar voren gebracht in de hoofdstukken 36 en 37 van deze zelfde profetie. De Here vertelt hoe Zijn volk zich had verontreinigd en hoe Hij hen had gekastijd, Zijn gramschap over hen had uitgestort en hen had verstrooid onder de volken. Desalniettemin ontheiligden ze Zijn heilige naam meer en meer, waar ze ook maar kwamen, en de heidenen zeiden spottend:

“Dezen zijn het volk des HEREN, maar toch moesten zij weg uit Zijn land” (vs.20).

Dat was niet zozeer een berisping van het volk, maar veeleer een sarcastische verwerping van de HERE: Dezen zijn het volk des HEREN, mensen die Hij beter dan alle andere volken wilde maken, kijk nu eens wat er van hen terecht is gekomen, let er eens op hoe goed de HERE met hen tot Zijn doel is gekomen, et cetera. Zo werd de naam des HEREN ontheiligd en gesmaad, net als toen men over Jezus aan het kruis het hoofd schudde, en spottend opmerkte:

DE WERKELIJKE BASIS VAN DE VERLOSSING

*“Anderen heeft Hij gered, zichzelf kan Hij niet redden”
(Mat.27:42; Mar.15:31; Luk.23:35).*

Zal de Here er op die manier vanaf zien? Is Hij klaar met Zijn volk? Zijn al zijn hulpmiddelen uitgeput? Is Hij tot het uiterste gegaan, en moet Hij nu het onvermijdelijke accepteren en een zware klus opgeven die Hij nimmer kan voltooien? Nee, volstrekt niet; wat de Here zich heeft voorgenomen om te doen zal Hij beslist volvoeren, “en niemand is er, die Zijn hand kan weerhouden of tot Hem kan zeggen: Wat doet Gij?”(Dan.4:35).

*“Zou Hij zeggen, en niet doen, of spreken en niet volbrengen?”
(Num.23:19).*

Dus in de profetie die we beschouwen, vervolgt de Here door te zeggen:

“Dit deed Mij leed om Mijn heilige naam, die het huis Israëls ontheilgd had onder de volken in wier gebied zij gekomen waren. Daarom, zeg tot het huis Israëls: Zo zegt de Here HERE: niet om uwentwil doe Ik het, o huis Israëls, maar om mijn heilige naam, die gij ontheilgd hebt onder de volken in wier gebied gij gekomen zijt. Ik zal mijn grote naam die onder de volken ontheilgd is, die gij te midden van hen ontheilgd hebt, heiligen; en de volken zullen weten, dat Ik de HERE ben, luidt het woord van de Here HERE, wanneer Ik Mij voor hun ogen aan u de Heilige zal betonen” (Ezech.36:21-23).

God zal in Israël geheiligd worden voor de ogen van alle volken door Zijn oorspronkelijke bedoelingen met hen te verwezenlijken - maar om Zijnentwil - en Hij zal hen bijeenvergaderen uit alle landen waarheen Hij hen verstrooid had en hen in hun eigen land terugbrengen (vs.24 e.v.):

“Ik zal rein water over u sprengen, en gij zult rein worden; van al uw onreinheden en van al uw afgoden zal Ik u reinigen; een nieuw hart zal Ik u geven en een nieuwe geest in uw binnenste; het hart van steen zal Ik uit uw lichaam verwijderen en Ik zal u een hart van vlees geven. Mijn Geest zal Ik in uw binnenste geven en maken, dat gij naar mijn inzettingen wandelt en naarstig mijn verordeningen onderhoudt. Gij zult wonen in het land dat Ik uw vaders gegeven heb; gij zult Mij tot een volk zijn en Ik zal u tot een God zijn. Ik zal u van al uw onreinheden verlossen, Ik zal het koren roepen en het vermeederen, en geen hongersnood over u brengen. Ja, Ik zal de vrucht van het geboomte en de opbrengst van het veld vermeederen, opdat gij niet meer de smaad van hongersnood te dragen krijgt onder de volken” (Ezech.36:25-30).

HOOFDSTUK 1

Merk op hoe de Here zegt dat Hij dit alles zal doen zonder dat daar enige voorwaarde aan verbonden is: *Ik* zal u reinigen, *Ik* zal u verlossen, *Ik* zal maken dat gij naar mijn inzettingen wandelt en naarstig mijn verordeningen onderhoudt. Er zijn geen “mitsen” of “maren” bij, er is geen sprake van toevallige omstandigheden: *Ik* zal het doen, daarom zult gij het doen, en het resultaat zal zijn:

“Dan zult gij terugdenken aan uw boze wandel en aan uw handelwijze, die niet goed was, en gij zult van uzelf walgen om uw ongerechtigheden en uw gruwelen” (vs.31).

Waarom doet de Here dit nu? (vs.32):

“Niet om uwentwil doe Ik het, luidt het woord van de Here HERE: Weet dat wel! Schaamt u en wordt schaamrood over uw wandel, huis Israëls”.

Dan vervolgt Hij door te zeggen wat Hij verder nog zal doen, en voegt eraan toe:

“Dan zullen de volken die om u heen overgebleven zijn, weten, dat Ik, de HERE, herbouwd heb wat vernield was en beplant heb wat verwoest was. Ik, de HERE, heb het gesproken en Ik zal het doen” (vs.36).

Er is niets twijfelachtigs aan, het zal zeker volbracht worden, want Gods woord keert nooit ledig tot Hem weder en faalt nimmer om te volbrengen waartoe Hij het zendt (Jes.55:11). Hij zegt:

“Ik heb het gesproken, Ik doe het ook komen; Ik heb het ontworpen, Ik breng het ook tot uitvoering” (Jes.46:11).

Duidelijker taal dan in de voorafgaande Schriftplaatsen wordt gebruikt om de gedachte van Gods absolute soevereiniteit uit te drukken is niet denkbaar. Hij zal Zijn eigen doel altijd bereiken, wat dat doel ook is. Geen enkel falen van de kant van de mens kan het Goddelijke programma ooit veranderen, of de Goddelijke wil ook maar in de minste mate dwarsbomen. Gods eigen eer en geloofwaardigheid staan op het spel. Hij erkent dat dit zo is, en spreekt en handelt dienovereenkomstig. Wat falen schijnt zal uiteindelijk toch een succes blijken te zijn, zó volkomen en grandioos dat slechts de Almachtige het had kunnen uitdenken. Er was vanuit Gods standpunt bezien in verband met het Joodse volk geen sprake van falen. Hij wist vanaf het begin hoe alles zou uitpakken, en welke les Hij hun zou leren - en via hen de hele mensheid, want dit alles geschiedde tot een voorbeeld voor latere geslachten (1 Kor.10:11) en het zal grondig geleerd worden! In de komende eeuwen zal Hij dit volk nog tot een heilig, gehoorzaam en getrouw volk maken, en zij zullen naar Zijn inzettingen wandelen en naarstig Zijn verordeningen onderhouden. Zij zullen zich schamen voor hun vroegere verdorvenheid en ongehoorzaamheid en zich van al hun boze daden bekeren. Gods

DE WERKELIJKE BASIS VAN DE VERLOSSING

naam die zij eens ontheiligden zal dan in hen geheiligd worden. Let wel, God doet dit alles vanuit Zijn eigen soevereine wil en almacht, en dat niet om hunnentwil, maar om Zijns zelfs wil.

Hier treffen we opnieuw de werkelijke basis van de verlossing aan: Gods wil, Zijn eigen plannen en bedoelingen, Zijn almacht, nimmer falende wijsheid en onveranderlijke woord, Zijn bezitterschap ten aanzien van de mens: “Gods maaksel zijn wij” (Efe.2:10). Hij is persoonlijk bij het werk en bij de succesvolle uitkomst ervan betrokken. Zijn eigen eer staat op het spel; Hij zal het om Zijns zelfs wil doen; *Hij* zal het doen. Daarom is het volstrekt zeker dat het zal worden gedaan. Want de uitkomst is niet van de mens afhankelijk. U en ik bezitten wel een zekere vrijheid en verantwoordelijkheid als tussenpersonen, en we zullen verantwoordelijk worden gehouden voor de daden die wij in het lichaam hebben verricht, maar God is de Eerste en de Laatste, Hij zal uiteindelijk tot Zijn doel komen. De mens heeft geen macht om Zijn hand te weerhouden, of tegen Hem te zeggen: Wat doet Gij? Geen enkele daad van het schepsel kan de uiteindelijke bedoelingen van de Schepper ooit wijzigen of in de war gooien.

We moeten nu een stap verder gaan waar het onze studie van dit onderwerp betreft. Het is de laatste stap, die deze ontzaglijke waarheid compleet maakt.

De dood geen hinderpaal

Ik wil aantonen dat de dood, evenmin als enig ander ding, een hinderpaal is die de volmaakte uitvoering van de heilswil van God in de weg staat. We hebben tot dusver nog niets over dit onderwerp gezegd. Het is mogelijk dat de lezer, evenals de grote meerderheid der christenen, de opvatting huldigt dat de lichamelijke dood het lot van elk mens voorgoed vastlegt. Men kan na de dood misschien van kwaad tot erger of van goed tot beter voortgaan; er kan in beide richtingen, opwaarts of nederwaarts, van progressie sprake zijn maar er kan geen overgang van slecht naar goed, of van een nederwaartse naar een opwaartse spiraal plaatsvinden. Dit is het algemeen aanvaarde geloof, en velen veronderstellen dat het volstrekt Schriftuurlijk is. Maar in werkelijkheid berust dit geloof op een vergissing; het heeft totaal geen basis in de Schrift, het stoelt uitsluitend op menselijke traditie. In de afsluitende paragrafen van dit hoofdstuk zal ik enig Schriftbewijs geven voor de waarheid dat God in Christus Heer is zowel van de doden als van de levenden, en dat hoewel een mens in zijn zonden kan sterven, hij zich daarmee nog niet buiten het bereik van de altoos genadige arm van de Almachtige bevindt (Psa.136).

We hebben gezien dat God de Schepper aan het langste eind zal trekken, en Zijn doel met Zijn schepselen zal bereiken, wat hun toestand of hun omstandigheden ook mogen zijn. De allerduidelijkste en allerstelligste Schriftplaatsen zijn aangehaald om dit punt te staven. Als nu de dood de eeuwige bestemming van de mens voorgoed vastlegt, dan zou het bovenstaande onmogelijk zijn. Miljarden mensen zijn in het verleden gestorven, buiten hun schuld in onwetendheid betreffende de ware God en

HOOFDSTUK 1

Jezus Christus die Hij heeft gezonden, en miljoenen sterven nog elke dag in diezelfde toestand. Als de verdoemenis van deze ontelbare menigten werkelijk voor eeuwig bezegeld is, dan kunnen er slechts twee conclusies worden getrokken: ófwel Gods bedoeling met hun schepping was dat ze precies die plaats zouden bereiken waar ze uiteindelijk terechtgekomen zijn, of anders heeft Hij gefaald om Zijn doel te bereiken. Zijn plannen zullen echter nimmer falen (Jes.43:25), want Hij zegt:

“Mijn raadsbesluit zal volbracht worden en Ik zal al Mijn welbehagen doen” (Jes.46:10).

Hij werkt in alles naar de raad van Zijn wil (Efe.1:11), d.w.z. het eindresultaat zal zijn dat Gods wil wordt volbracht. Evenmin kunnen we de conclusie aanvaarden, dat die ontelbare menigten die in onwetendheid en zonde hebben geleefd en in duisternis zijn gestorven, en volgens het algemeen gangbare geloof dus hopeloos verloren zijn, daarmee aan de bedoeling van hun schepping zouden beantwoorden. Zo'n gedachte is volkomen in strijd met het geopenbaarde karakter van God en in lijnrechte tegenspraak met heel het onderwijs van de Heilige Schrift, waarin ons wordt verteld dat God de wereld zo liefheeft, dat Hij Zijn Zoon zond om haar te behouden (Joh.3:16), “tot een verzoening voor de zonden van de gehele wereld” (1 Joh.2:2), dat die Zoon het waarachtige licht is “dat ieder mens verlicht” (Joh.1:9) en dat tenslotte de ganse schepping uit de dienstbaarheid aan de vergankelijkheid zal worden bevrijd en in de vrijheid van de heerlijkheid der kinderen Gods zal komen te staan (Rom.8:19-21).

Aangezien we geen van beide conclusies kunnen aanvaarden moeten we ook de premisse afwijzen. De enige uitweg met betrekking tot deze moeilijkheid is het toelaten van de mogelijkheid van verlichting, beproeving en behoud na de dood. Neem bijvoorbeeld de proclamatie dat God wil, dat “alle mensen worden behouden en tot erkenning der waarheid komen” (1 Tim.2:4). Hoe kan de wil van God in dit opzicht worden uitgevoerd indien de dood de eeuwige bestemming van een ieder voorgoed vastlegt? De grote massa van de mensheid is immers gestorven en sterft nog altijd zonder enige kennis van de waarheid te hebben bezeten! Dit geldt evenzeer voor vele andere Schriftplaatsen, zoals Joh.1:9, Luk.2:10, en dergelijke.

Neem ook het geval van Israël dat wij hebben beschouwd. We weten dat God Zijn wil met betrekking tot hen zal volvoeren niettegenstaande al hun verdorvenheid en falen. Maar hoe kan dit geschieden indien Hij de miljoenen uit dit volk die in het verleden zijn gestorven niet meer kan bereiken? God kwam met *hen* niet tot Zijn doel, en hun verdoemenis is nu bezegeld. Is dat werkelijk zo? Volgens de schrijver van dit boek laat de Schrift zich niet op die manier over hen uit. Wij hebben gezien welke geweldige zegeningen God dit volk voor de toekomst nog in het vooruitzicht heeft gesteld. Hebben de mensen aan wie deze beloften werden gegeven, en die destijds op aarde hebben geleefd, geen aandeel in hun vervulling? Zijn ze voor altijd buiten het bereik geraakt van deze genadige en wonderbaarlijke woorden betreffende

toekomstig heil? Wanneer moeten zij zich dan ooit schamen en zich van hun verkeerde wandel bekeren? Hebben deze woorden uitsluitend betrekking op de een of andere toekomstige generatie van dit volk die toevallig net op aarde leeft ten tijde van de vervulling? Lees om deze vraag te beantwoorden eens Ezech.37, het visioen van de vallei met de dorre doodsbeenderen, en merk op dat “het *ganse* huis Israëls” (1 Sam.7:3, Jer.9:26, 13:11, Ezech.3:7, 5:4, 11:15, 12:10, 36:10, 37:11, 45:6) het onderwerp van het gezicht vormt, en dat God belooft dat Hij “hun graven zal openen en hen uit hun graven zal doen opkomen” (37:12) om hen de geweldige zegeningen te kunnen schenken die in dit hoofdstuk worden opgesomd. Bekijk ook de rest van dat hoofdstuk en merk op hoe *heel* Israël, de beide huizen, Juda en Efraïm, is inbegrepen, en hoe God hen zal zegenen en redden en reinigen, terwijl David over hen zal regeren. Beslist niemand kan dit hoofdstuk lezen zonder de stellige indruk te krijgen dat er voor dit volk een wonderlijke toekomst is weggelegd waarin zij *allen* zullen delen, “het *ganse* huis Israëls”. Paulus bevestigt dit alles in Rom.11. Ik heb hier niet de ruimte om dit wonderlijke hoofdstuk tot in details na te gaan, maar ik raad de lezer aan om het vers-voor-vers te bestuderen, want het licht dat het werpt op de genadige wegen van God is wonderbaarlijk. Merk daarbij vooral op dat de conclusie van de apostel luidt dat “*gans* Israël zal worden behouden” (vs.26).

Ter overdenking van de lezer wil ik hier een gedachte uitspreken. Ik ben niet in staat om hem verder uit te werken, maar misschien zal de lezer voldoende in het onderwerp zijn geïnteresseerd om het voor zichzelf na te gaan. Wij hebben de geschiedenis van Israël beschouwd, het droevige verleden en de heerlijke profetieën aangaande de toekomst, uitsluitend met betrekking tot dit ene volk. Ik twijfel er niet aan dat deze profetieën letterlijk zullen worden vervuld, in hun volle draagwijdte, maar let wel: zij houden méér in. Israël staat model voor de hele mensheid. De geschiedenis van dat volk, hun verleden en toekomst en Gods wegen met hen zijn een voorbeeld en een type en een belofte aangaande de toekomst van het menselijk ras. Zo zal God met het hele mensdom handelen, via een soortgelijke ervaring zullen zij allen een even heerlijke bestemming bereiken. Zonder nader op dit onderwerp in te gaan, wil ik de lezer naar de volgende passages verwijzen: Deut.32:8, Jes.19:23,25; Rom.11 (het hele hoofdstuk), 1 Kor.10:1-11, etc. Aldus opgevat krijgt de geschiedenis van dit volk universele betekenis, en dat verklaart waarom die viervijfde van de Heilige Schrift in beslag moet nemen. Maar we moeten nu voortgaan naar het laatste voorbeeld betreffende het ware fundament van de verlossing.

Sodom als voorbeeld

Aan de kracht van het voorafgaande argument dat aan de geschiedenis van Israël is ontleend zou men enigszins kunnen ontsnappen door te beweren dat de beloften van toekomstig heil voor dit volk slechts zullen worden vervuld aan het rechtvaardig gedeelte ervan dat in leven zal zijn wanneer de tijd voor de volkomen vervulling van deze profetieën is aangebroken.

HOOFDSTUK 1

Als om zo'n ontwijken van het onderwijs van Gods Woord, waardoor "de Heilige Israëls wordt gekrenkt" (Psa.78:41), onmogelijk te maken, heeft de Here ons een aanschouwelijk voorbeeld van de waarheid gegeven dat zo'n verklaring niet toelaat. In het geval van de boze inwoners van Sodom was er geen sprake van zelfs maar één enkele rechtvaardige. Indien er tien rechtvaardigen in de steden van de Jordaanvallei hadden gewoond dan zouden zij niet verwoest zijn (Gen.18). Daarbij komt nog, dat als er toekomstige zegeningen voor hen bestaan, die de boze overledenen ten deel moeten vallen, want zij werden allen uitgeroeid, niet één van hen ontkwam. Zij kwamen allen om in hun zonden, en wat voor goed of kwaad er voor hen in de toekomst is weggelegd, moet noodzakelijkerwijs postuum worden geschonken (Luk.17:29).

Het verslag van de uitzonderlijke boosheid van dit volk en hun vreselijke vernietiging is elke bijbellezer bekend (Gen.19). Maar het is vreemd dat zelfs velen, die bijzonder doorkneed zijn in het geschreven Woord, de wonderbaarlijke profetie betreffende toekomstig herstel en zegen voor deze spreekwoordelijke zondaren nog nimmer hebben opgemerkt, die in Ezech.16 te vinden is. Ik zal de hoofdpunten van de profetie kort aanstippen. Als de lezer alle verwijzingen wil opzoeken en het onderwerp zorgvuldig overwegen zonder vooroordeel, dan denk ik, dat zelfs indien hij de verstrekkende conclusie van een proeftijd na het overlijden voor de onrechtvaardige doden niet wil aanvaarden, hij althans zal willen toegeven dat deze profetie, in combinatie met de ermee verbonden passages, de hoop van toekomstig heil voor het "uitzonderlijk boze" Sodom (Gen.13:13) rechtvaardigt, en logischerwijs derhalve voor alle onrechtvaardige doden.

Sla het zestiende hoofdstuk van Ezechiëls profetie eens op en lees dit aandachtig door. U zult opmerken dat het begin van het hoofdstuk in hoge mate figuurlijk is, maar wanneer we het centrale gedeelte bereiken dan wordt het hoe langer hoe minder figuurlijk, totdat in het slot van het hoofdstuk de beeldspraak helemaal wordt verlaten en er uitspraken in rechtstreekse en duidelijke taal worden gedaan. Sodom, Samaria en Jeruzalem zijn drie contrasterende steden. Sodom en Samaria zijn de jongere en oudere, ofwel de kleinere en grotere zuster van Jeruzalem. De gedachte is dat zij alle drie tot hetzelfde zondige gezin behoren. Sodom is echter de minst schuldige van het drietal en Jeruzalem de meest schuldige, aangezien de eerstgenoemde het minste licht bezat en Jeruzalem het meeste, sterker nog: de zonde van Sodom was "onschuld" in vergelijking tot die van Jeruzalem. Indien er toekomstige zegeningen aan Jeruzalem worden beloofd, dan behoeven we er dus niet verbaasd over te zijn of er ook maar in de minste mate aan te twijfelen dat die het minder schuldige Sodom eveneens worden toegezegd. We weten dat er aan Jeruzalem zulke zegeningen zijn beloofd, zie bijvoorbeeld Jes.40 en 60, Jer.30 en 31, Ezech.20 en 36, Hosea 2 en vele andere hoofdstukken inclusief het laatste gedeelte van dit zestiende hoofdstuk van Ezechiël zoals we binnenkort nog zullen zien. Deze houden onmiskenbare beloften van toekomstige zegen voor Jeruzalem en voor heel Israël in.

DE WERKELIJKE BASIS VAN DE VERLOSSING

Maar zijn er ook zulke zegeningen voor de boze inwoners van Sodom? Lees ons hoofdstuk vanaf vers 53. Dit vers en de twee daaropvolgende luiden als volgt:

“Ik zal een keer brengen in haar lot, het lot van Sodom en haar dochters en het lot van Samaria en haar dochters; en tevens zal Ik een keer brengen in uw lot, opdat gij uw schande draagt en u beschaamd gevoelt over alles wat gij gedaan hebt, waardoor gij haar troost hebt verschaft. Uw zusters, Sodom en haar dochters, zullen terugkeren tot haar vorige staat; Samaria en haar dochters zullen terugkeren tot haar vorige staat; en gij en uw dochters zult eveneens terugkeren tot uw vorige staat”.

Wat betekent deze opmerkelijke profetie? Wat betekent “een keer brengen in haar lot”? Dit wordt in het volgende vers verklaard: “terugkeren tot haar vorige staat”. Wat kan dit anders betekenen, althans in het geval van de inwoners van Sodom, dan dat God deze boze mensen uit de gevangenis van het graf zal voeren, hun vroegere lichamelijke toestand zal herstellen, en wat dan? Lees de rest van het hoofdstuk en u zult zien dat zij samen met Samaria en Jeruzalem gezegend zullen worden en vergiffenis zullen ontvangen. God zal Zijn verbond met Jeruzalem gedenken (vs.60) “uit de dagen van haar jeugd”, en “een eeuwig verbond” met haar oprichten; dan zal ze terugdenken aan haar gedrag en zich schamen, wanneer zij haar zusters zal ontvangen, de oudere en de jongere, Samaria en Sodom, en zij zullen haar tot “dochters” worden gegeven, hoewel niet op grond van het met haar gesloten verbond, dat wil zeggen: het oude verbond dat zij verbroken had, maar op grond van een nieuw verbond dat Hij met haar zal oprichten; en zij zal de Here kennen. Dat wil zeggen dat zij “eeuwig leven” zal bezitten (Joh.17:3). Dan zal ze de herinnering bewaren en zich schamen en haar mond nooit meer opendoen, wanneer de Here haar al haar zonden heeft vergeven (vs.63).

Er is geen twijfel over mogelijk dat hier een toekomstige zegen voor Jeruzalem, Samaria en Sodom wordt voorzeggd, en in het geval van de laatstgenoemde moet het een zegen voor de onrechtvaardige doden betreffen. Geen andere interpretatie kan van de passage worden gegeven tenzij we die eraan opdringen. En waarom zouden we er enige andere interpretatie aan *willen* opdringen? Waarom zou het “ongelofelijk” (Hand.26:8) moeten worden geacht dat God de onrechtvaardige doden opwekt om barmhartig en genadig met hen te kunnen omgaan? Hoe kan het woord van God dat we hebben beschouwd anders standhouden, een woord dat zó duidelijk leert dat God uiteindelijk tot Zijn doel zal komen en Zijn schepping tot een succesvol einde zal brengen, waarbij Hij, zoals we hebben gezien, Zijn eigen maaksel zal voltooien en vervolmaken?

Laat ons het geval van Sodom nog wat nader beschouwen om te zien hoe redelijk deze profetie van haar toekomstig herstel en zegen is, en hoe uitnemend ze met andere Schriftplaatsen overeenstemt. In de verzen 49 en 50 van dit hoofdstuk wordt “de zonde van Sodom” uiteengezet. Wij zien dat precies dezelfde zonde iedere grote stad in de tegenwoordige wereld met recht ten laste gelegd zou kunnen

HOOFDSTUK 1

worden. Er is echter één zonde, erger dan alle andere, waaraan Sodom zich *niet* schuldig heeft gemaakt, maar de moderne steden van de christelijke wereld *wel*. Het is de zonde tegen het geschonken licht, misbruik van bijzondere voorrechten, de verwerping van de waarheid, de loochening van Christus. Sodom heeft dergelijke kansen nooit gehad en kon zulke zonden dus ook niet bedrijven, maar de moderne steden genieten deze voorrechten wel en zijn daarom *schuldiger* dan het oude Sodom. Dat was nu net het verschil tussen Sodom en Jeruzalem, waardoor de zonde van de eerste “onschuld” scheen in vergelijking tot die van de laatste. Is het dan niet vreemd dat Sodom onherroepelijk verloren zou moeten zijn zonder ook maar enige kans te hebben gehad om het eeuwige leven te verwerven? Met name omdat Jezus ons uitdrukkelijk te kennen heeft gegeven dat wanneer Sodom zulk licht had bezeten het nooit zou zijn omgekeerd ! (Mat.11:20-24). Op basis van de gedachte dat de verdoemenis van Sodom altoosdurend is, zijn de genoemde overwegingen onverklaarbaar; maar op basis van deze profetie aangaande herstel en zegen van Sodom op een toekomstig tijdstip verdwijnt elke moeilijkheid, en kunnen we helder inzien hoe waar het is dat de dood ons niet van de liefde Gods kan scheiden, evenmin als “enig ander schepsel” (Rom.8:38-39).

We mogen ook niet over het hoofd zien dat dit toekomstig herstel van de onrechtvaardige volkeren niet tot Sodom is beperkt. Moab, Ammon en Elam zullen op soortgelijke wijze worden hersteld “in de laatste dagen” (Jer.48:47, 49:6,39). Lees zorgvuldig de profetie van Obadja met betrekking tot Edom, en let daarbij vooral op het laatste vers. Tenslotte maakt ook David het herstel van de volken allesomvattend wanneer hij zegt:

“Alle volken, die Gij gemaakt hebt, zullen komen en zich voor U nederbuigen, o Here, en uw naam eren; want Gij zijt groot en doet wonderen, Gij, o God, alleen” (Psa.86:9-10, vgl. Openb.15:1-4).

Hier is dan het allerduidelijkste bewijs dat het falen van het schepsel, zelfs tot aan de uiterste grens van de lichamelijke dood geen belemmering voor de Schepper vormt om Zijn oorspronkelijke plannen uit te voeren. En waarom zou dat ook zo moeten zijn?

Is het vanwege het feit dat de dood voor onszelf zo’n beslissende belemmering vormt, en wij zo hulpeloos en wezenloos aan de rand van het graf staan, volstrekt onbekwaam om hetzij in onze liefde hetzij in onze haat ook maar een stap verder te gaan, dat wij menen dat God evenzeer hulpeloos is, en de dood ook voor Hem een rotswand vormt die de macht bezit om tegen de grote oceaan van Zijn liefde en genade te zeggen: “tot hertoe zult gij gaan maar niet verder”? (Job 38:11). Is God slechts bij machte om Zijn vijanden permanent op te sluiten, terwijl Hij tot in alle eeuwigheid onmachtig blijft om hen in vrienden te veranderen? Worden de bekwaamheid en het vermogen van de Almachtige gefrustreerd en te niet gedaan door miljoenen stukjes ruw materiaal, die Zijn bewerking weten te weerstaan, al Zijn

genadige inspanningen zinloos maken, en zich uiteindelijk als ellendige misgeboorten en afschuwelijke monsterachtigheden ontpoppen? Zodat de Schepper geen andere keus heeft dan om Zijn pogingen op te geven, en deze mislukkingen weg te stoppen op een plaats waar ze uit het zicht zijn, of hen volkomen te vernietigen? Bij al deze vragen wil ik de zaak uitsluitend vanuit Gods standpunt bezien, en de menselijke vrijheid en verantwoordelijkheid geheel buiten beschouwing laten. Wij hebben het recht om dit te doen, aangezien Hij beweert dat Hij in staat is om alle dingen aan Zich te onderwerpen. En Hij verklaart dat Hij alle dingen met Zich *zal* verzoenen; dat “elk scepseel” Hem uiteindelijk zal prijzen (Openb.5:13), en Hij alles in allen zal zijn. Als de Here God, de Almachtige, zulke verklaringen aflegt, dan is het niet aan de sterfelijke mens om hinderpalen op te richten of om tegenwerpen te maken, en zich af te vragen *hoe* de Here dit en dat dan wel kan doen. Het is voldoende om te weten dat Hij ertoe in staat is, en het zal doen; het hoe kunnen we rustig aan Zijn oneindige hulpbronnen overlaten.

We zijn echter niet volkomen in het duister gelaten waar het het hoe betreft, zoals we in onze voorafgaande beschouwingen hebben gezien. God kan het kwaad met uiterste gestrengheid straffen, zoals in het geval van Sodom, en toch kan Hij wanneer het Hem behaagt degenen herstellen die aldus onder de uitstorting van Zijn rechtvaardige toorn zijn omgekomen, en hen tot zich terugvoeren, zodat de oorspronkelijke bedoeling van Zijn schepping ten volle in hen verwezenlijkt wordt. Immers, Hij “doet de sterveling wederkeren tot stof, en zegt: Keert weder, gij mensenkinderen” (Psa.90:3). Hij doodt en doet herleven; Hij verwondt en Zijn handen helen; Hij heeft verscheurd en zal ons herstellen (Deut.32:9, 1 Sam.2:6). Gezegend zij Zijn naam voor altoos, Zijn macht is onbeperkt! Wij zijn de klei, en Hij is de pottenbakker (Jes.64:8). Dus is de grote God en Vader van allen

Een getrouwe schepper

Heeft de lezer ooit over de betekenis van deze uitdrukking in 1 Pet.4:19 nagedacht? De apostel zegt:

“Laten derhalve ook zij, die naar de wil van God lijden, hun zielen aan de getrouwe Schepper overgeven, steeds het goede doende”.

Vanuit de heersende theologische opvattingen zou het moeilijk te zeggen zijn, wat God als *Schepper* met de genoemde omstandigheden te maken heeft. Als er had gestaan: God onze hemelse Vader, of God onze Verlosser, of iets van dien aard, dan zou het volkomen verklaarbaar zijn geweest, maar er staat: God onze Schepper! Wij zijn gewend om te denken dat schepping een voltooid werk is dat in het verleden heeft plaatsgevonden, waarna het werd bedorven en gedeeltelijk wordt hersteld - gedeeltelijk aangezien de schade niet volkomen gerepareerd zal worden. Kunt u niet inzien, mijn vriend de lezer, dat deze gedachte op een vergissing berust? God is *nog*

HOOFDSTUK 1

steeds onze Schepper; het werk is nog niet voltooid. Voltooiing en vervolmaking zijn geen eigenschappen die de mens ooit heeft bezeten en vervolgens is kwijtgeraakt, maar het is een doel dat nog vóór hem ligt, en de Almachtige is de grote Handwerksman, wiens “maaksel” wij zijn. Al wat ons overkomt maakt deel uit van het scheppingsproces, en alles draagt bij tot de grootse voleinding van het heerlijke werk van de Goddelijke kunstenaar.

In deze diepe waarheid schuilt een oneindige vertroosting. God, mijn Schepper, is nog steeds bezig om mij te scheppen; Hij is verantwoordelijk voor mijn uiteindelijke voltooiing, zodoende staat die voltooiing absoluut vast. Ik kan daarom *aanspraak* op Hem maken, ik heb het *recht* om ter verlossing naar Hem op te zien, om in elke situatie van nood hulp en uitredding van Hem te verwachten. Dit recht wordt volledig onderkend en beaamd in deze uitdrukking: “de getrouwe Schepper”. Het is zalig om dat te kunnen zeggen te midden van moeite en overweldigend verdriet: “Ik ben uw eigendom, red mij!”

“Uw handen hebben mij gemaakt en toebereid, geef mij verstand, opdat ik uw geboden lere” (Psa.119:73).

“Gij zult op het werk van Uw handen letten” (vgl. Jes.5:12).

Zó pleitte Mozes bij God, zoals we hebben gezien, vrijmoedig aandringend, niet op basis van de verdienste van zijn volk, maar op basis van Gods verantwoordelijkheid, alsof hij wilde zeggen: U bent dit werk begonnen, U bent ook verantwoordelijk voor de voltooiing ervan. En de Here aanvaardde dit pleidooi en handelde dienovereenkomstig. Zo geschiedde het ook later in de geschiedenis van ditzelfde volk. Hoewel hij de zondige, onwaardige aard van zijn volk volkomen beleed en die diep betreurde, drong de profeet bij God aan met hetzelfde pleidooi, en ontving hetzelfde genadige antwoord. Lees de hoofdstukken 63 en 64 van Jesaja er maar eens op na. Allereerst hebben we daar dat verschrikkelijke verslag van het treden van de wijnpersbak door de Persoon in helrode kleren, die vanuit Edom en Bozra fier voortschrijdt in Zijn grote kracht. Maar dit verslag is ingeklemd tussen twee andere beschrijvingen van dezelfde persoon, die spreken van Zijn gerechtigheid en Zijn vermogen om te redden, benevens de “gunstbewijzen” en de “grote goedheid” des HEREN (vs.7). Als om te verklaren waarom er van vriendelijkheid en goedheid bij zo’n onwaardig volk sprake is, zegt de profeet:

“Hij zeide: Zij zijn toch Mijn volk, kinderen die niet trouweloos worden, en Hij werd hun tot een Verlosser” (vs.8).

Het is alsof een toegeeflijke vader vergoelijkend over zijn kinderen spreekt en hen beschrijft zoals hij hen graag zou willen zien, en eens hoopt te zien. Dan vervolgt Hij:

DE WERKELIJKE BASIS VAN DE VERLOSSING

“In al hun benauwdheden was ook Hij benauwd, en de Engel Zijns aangezichts heeft hen gered. In Zijn liefde en mededogen heeft Hijzelf hen verlost en Hij hief hen op en droeg hen als in de dagen van ouds” (vs.9).

Zó handelde Hij met hen in Zijn grote liefde en genade, omdat ze “Zijn volk” waren. Let nu op:

“Maar zij waren wederspanning en bedroefden Zijn heilige Geest; daarom veranderde Hij voor hen in een vijand. Hij zelf streed tegen hen” (vs.10).

En opnieuw:

“Maar Hij dacht aan de dagen van ouds, aan Mozes, aan Zijn volk [dat zei]: Waar is Hij, die de herders Zijner kudde voerde uit de wateren? Waar is Hij, die Zijn heilige Geest in hun binnenste gaf?” (vs.11).

Dan vervolgt Jesaja met een beroep op God te doen op basis van Zijn bezitterschap met betrekking tot dit volk, en Zijn vorige liefde en genade. We lezen in het 16^e vers:

“Gij immers zijt onze Vader; want Abraham weet van ons niet en Israël kent ons niet; Gij, HERE, zijt onze Vader, onze Verlosser van oudsher is uw naam”.

De profeet blijft erbij dat God hun Vader en Verlosser is, hoewel ze hadden gehandeld op een manier die kinderen van Abraham onwaardig is en de naam van Israël te schande hadden gemaakt. Niettemin wilde hij aan hun verhouding tot God vasthouden. Lees nu het laatste vers van ditzelfde hoofdstuk: Wij zijn van U, U hebt van oudsher niet over de andere volken geheerst, ook was uw Naam over hen niet uitgeroepen (Jes.63:19).

Let op de zin van deze voortdurende herhaling van Gods bezitterschap, als Vader en als Eigenaar, samen met onbekrompen zelfveroordeling en nederige schuldbelijdenis, terwijl er tóch staat: “Wij zijn uw volk”, “Gij immers zijt onze Vader”. Er is geen twijfel aan, ondanks de schijnbare onwaarschijnlijkheid: Wij zijn “de stammen van Uw erfdeel” (Deut.9:29, 1 Kon.8:51, Psa.2:8, 28:9, 79:1, 82:8, 94:5; Jes.63:17; Joël 2:17, Micha 7:14), “Uw heilig volk” (Jes.63:18). Dezelfde rode draad loopt door het volgende hoofdstuk (Jes.64), waar dezelfde bevestiging van de verhouding tot God zijn hoogtepunt bereikt in het achtste en negende vers:

“Maar nu, HERE, Gij zijt onze Vader; wij zijn het leem, Gij zijt onze Formeerder en wij allen zijn het werk van uw hand, o HERE, wees niet bovenmate toornig en gedenk niet altoos de ongerechtigheid. Zie, aanschouw toch: wij allen zijn uw volk”.

HOOFDSTUK 1

Hoe gedurfd en ogenschijnlijk aanmatigend is die aanspraak! En hoe levendig wordt zij uitgedrukt: “Gij zijt onze Vader”, we blijven daarbij; U kunt ons niet verloochenen, sterker nog: wij zijn de klei en U bent onze pottenbakker, wij allen zijn het werk van uw hand. Wat een woord is dit! Het lijkt bijzonder stoutmoedig om zo alle verantwoordelijkheid bij God te leggen, en dit nog wel zó levendig en krachtig te doen: “Wees niet bovenmatig toornig, o HERE, en gedenk niet altoos de ongerechtigheid. Zie, aanschouw toch: WIJ ALLEN ZIJN UW VOLK”.

Vat u de geest van dit Schriftgedeelte? Merkt u de diepe strekking ervan op? Volgens de schrijver van dit boek is het een erkenning van de verantwoordelijkheid van de Schepper, en die erkenning houdt een belofte van heil voor elk schepsel in. Ik verbaas me er dan ook helemaal niet over, en het vergt helemaal niet veel van mijn geloof, wanneer mij wordt verteld dat “de ganse schepping” zal worden bevrijd, en dat uiteindelijk “elk schepsel” God zal prijzen. Hij is mijn Verlosser, de verlossing maakt deel uit van de schepping; het scheppingsproces wordt nog steeds voortgezet; de Schepper is de Enige die voor de afloop verantwoordelijk is. Zodoende mogen wij onszelf vanuit een vast geloof onder alle omstandigheden aan God toevertrouwen, als aan een getrouwe Schepper.

Dit is de werkelijke basis van de verlossing: God onze Schepper, verantwoordelijk voor Zijn eigen schepping, elk van Zijn eigenschappen borg staand voor haar succesvolle voltooiing. Het aandeel van de mens in dat werk is weliswaar belangrijk en noodzakelijk, maar ondergeschikt en beweegt zich op het niveau van een tussenpersoon. God is ertoe bekwaam, Hij zal het doen. Het schepsel kan op dit vaste fundament veilig rusten. Het is de enige pleitgrond in tijden van nood, de algenoegzame wortel en de volkomen verzekering van bevrijding en uiteindelijke overwinning:

“Ik ben de Uwe”.

* * * * *